Shiny : : HATIRLATICI NOT

Temel Öğeler

Shiny uygulaması bir web sayfasının (**UI**) bilgisayarda çalışan bir R oturumuna (**Server**) canlı olarak bağlanmasıdır.

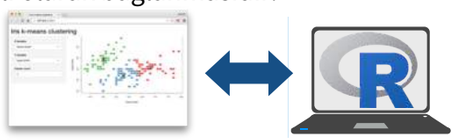

Kullanıcılar UI'yı manipüle edebilir, bu server'ın UI görümününün (R kodunun çalışmasıyla) güncellemesine yol açacaktır.

UYGULAMA ŞABLONU

Bu şablonla yeni bir uygulama yazılmaya başlanabilir. Kodu R konsolunda çalıştırarak uygulama önizlemesi elde edebilirsiniz.

```
library(shiny)
ui <- fluidPage()
server <- function(input, output){}
shinyApp(ui = ui, server = server)
```

- **ui** - uygulama için HTML kullanıcı arayüzünü bir araya getiren içiçe geçmiş R fonksiyonları
- **server** - UI'da gösterilen R objelerinin nasıl inşa edildiğine yönelik açıklamalar bulunan R fonksiyonu
- **shinyApp** - ui ve server'i tek bir app içinde birleştirir. Eğer kaynağı olan bir kodtan ya da fonk. içinden çağırılıyorsa, **runApp()** kullanın.

UYGULAMANIZI PAYLAŞIN

Uygulamayı paylaşmanın en kolay yolu, RStudio'nun bir cloud servisi olan shinyapps.io adresine koymaktır.

1. Ücretsiz ya da profesyonel bir hesap açın, **http://shinyapps.io**
2. RStudio ide'sindeki **Publish** düğmesine tıklayın ya da aşağıdaki satırı çalıştırın: **rsconnect::deployApp("<yürütülen dizin>")**

Kendi Shiny Server'ınızı kurun

at www.rstudio.com/products/shiny-server/

Uygulama Kurmak

Aşağıdaki şablonu fluidPage() ve server fonk.nun gövde kısmına argümanlar ekleyerek tamamlayın.

*Input() fonksiyonlarıyla girdileri UI'ye ekleyin

*Output() fonksiyonlarıyla çıktıları ekleyin

Server'a çıktıları R'nin server fonksiyonuyla nasıl işleyeceğini söyleyin. Bunu yapmak için:

1. Çıktıları **output$<id>**
2. Girdileri **input$<id>**
3. Kodu, çıktıya kaydetmeden önce, **render*()** fonks. ile tamamlayın

```
library(shiny)

ui <- fluidPage(
  numericInput(  inputId = "n"  ,
    "Sample size", value =  25),
  plotOutput(  outputId = "hist"  )
)

server <- function(input, output) {
   output$hist  <-  renderPlot  ({
   hist(rnorm(  input$n  ))
  })
}

shinyApp(ui = ui, server = server)
```

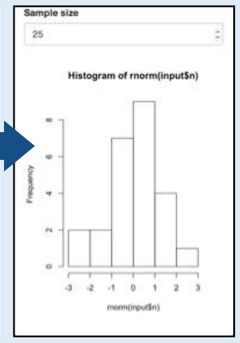

Şablonu **app.R** isminde kaydedin. Alternatif olarak, şablonu **ui.R** ve **server.R** olarak iki dosyaya ayırabilirsiniz.

```
library(shiny)

ui <-  fluidPage(
  numericInput(  inputId = "n"  ,
    "Sample size", value =  25),
  plotOutput(  outputId = "hist"  )
)

server <-  function(input, output) {
   output$hist  <-  renderPlot  ({
   hist(rnorm(  input$n  ))
  })
}

shinyApp(ui = ui, server = server)
```

```
# ui.R

fluidPage(
  numericInput(  inputId = "n"  ,
    "Sample size", value =  25),
  plotOutput(  outputId = "hist"  )
)
```

ui.R ui'ye kaydedebileceğiniz her şeyi kapsar.

```
# server.R

function(input, output) {
   output$hist  <-  renderPlot  ({
   hist(rnorm(  input$n  ))
  })
}
```

server.R server'a kaydedebileceğiniz fonksiyon ile biter.

Çağırmaya gerek yoktur **shinyApp()**.

Her uygulamayı bir **app.R** dosyasını tutan (ya da bir **server.R** ve **ui.R** dosyası) dizin olarak kaydedin.

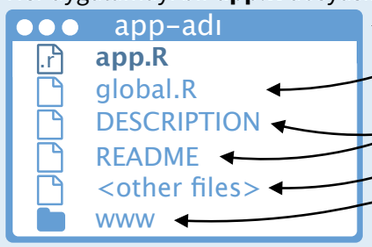

Uygulamanın (app) adı dizin adıdır

(opsiyonel) hem ui.R hem de server.R'ye uygun olan objeleri tanımlar

(opsiyonel) showcase modunda kullanılır

(opsiyonel) data, scripts, vb.

(opsiyonel) web tarayıcılarıyla (resimler, CSS, .js, vb.) dosyaların dizinini paylaşmak. Adı "**www**" olmalıdır

Uygulamayı başlatmak runApp(<yürütülen dizin>)

Çıktılar - render*() ve *Output() fonks.ları UI'ya çıktı eklemek için birlikte çalışırlar

	birlikte çalışır	
	DT::**renderDataTable**(expr, options, callback, escape, env, quoted)	**dataTableOutput**(outputId, icon, …)
	renderImage(expr, env, quoted, deleteFile)	**imageOutput**(outputId, width, height, click, dblclick, hover, hoverDelay, inline, hoverDelayType, brush, clickId, hoverId)
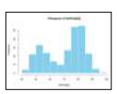	**renderPlot**(expr, width, height, res, …, env, quoted, func)	**plotOutput**(outputId, width, height, click, dblclick, hover, hoverDelay, inline, hoverDelayType, brush, clickId, hoverId)
	renderPrint(expr, env, quoted, func, width)	**verbatimTextOutput**(outputId)
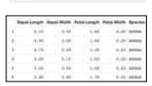	**renderTable**(expr,…, env, quoted, func)	**tableOutput**(outputId)
foo	**renderText**(expr, env, quoted, func)	**textOutput**(outputId, container, inline)
	renderUI(expr, env, quoted, func)	& **uiOutput**(outputId, inline, container, …) **htmlOutput**(outputId, inline, container, …)

Girdiler

kullanıcıdan değerler toplar

Girdinin şu anki değerine **input$<inputId>** ile erişin. Input değerleri **reaktif**tir.

Action	**actionButton**(inputId, label, icon, …)
Link	**actionLink**(inputId, label, icon, …)
Choice 1 Choice 2 Choice 3 Check me	**checkboxGroupInput**(inputId, label, choices, selected, inline) **checkboxInput**(inputId, label, value)
	dateInput(inputId, label, value, min, max, format, startview, weekstart, language) **dateRangeInput**(inputId, label, start, end, min, max, format, startview, weekstart, language, separator)
Choose File	**fileInput**(inputId, label, multiple, accept)
1	**numericInput**(inputId, label, value, min, max, step)
•••••••	**passwordInput**(inputId, label, value)
Choice A Choice B Choice C	**radioButtons**(inputId, label, choices, selected, inline)
Choice 1 Choice 1 Choice 2	**selectInput**(inputId, label, choices, selected, multiple, selectize, width, size) (ayrıca selectizeInput())
0 5 10 0 2 4 6 8 10	**sliderInput**(inputId, label, min, max, value, step, round, format, locale, ticks, animate, width, sep, pre, post)
Apply Changes	**submitButton**(text, icon) (Uygulamada reaksiyon oluşmasını önler)
Enter text	**textInput**(inputId, label, value)

Çeviri: Metin Yazici • *yyazicimetin@gmail.com*

Reaktiflik

Reaktif değerler reaktif fonksiyonlarla birlikte çalışır. Hatadan kaçınmak için reaktif bir değeri aşağıdaki fonksiyon argümanlarının içinde bulunanların birinden çağırın. Aktif bir reaktif içerik haricinde operasyon'a izin verilmemektedir.

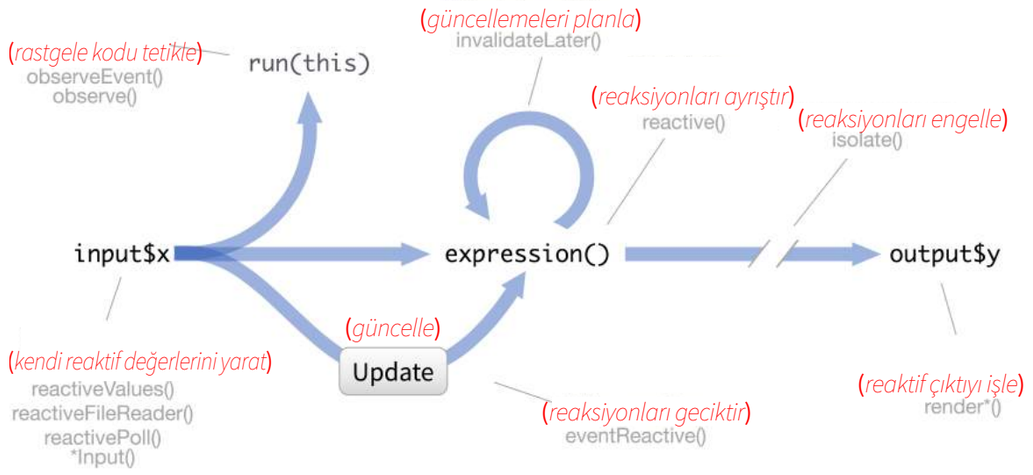

KENDİ REAKTİF DEĞERLERİNİ YARAT

```
# example snippets


ui <- fluidPage(
 textInput("a","","A")
)


server <-
function(input,output){
  rv  <-     reactiveValues        ( )
 rv$number <- 5
}
```

*Input() functions
(ilk sayfaya bakın)

reactiveValues(...)

Her girdi fonksiyonu **input$<inputId>** olarak saklanan bir reaktif değer yaratır.

reactiveValues() değerlerini belirleyebileceğin reaktif değerlerin bir listesini çıkarır.

REAKTİF ÇIKTIYI İŞLE

```
library(shiny)

ui <- fluidPage(
 textInput("a","","A")                ,
 textOutput("b")
)

server <-
function(input,output){
  output$b    <-
    renderText({
  input$a
    })
}

shinyApp(ui, server)
```

render*() functions
(ilk sayfaya bakın)

Göstermek için bir obje oluşturur. Kodun içindeki herhangi bir reaktif değer değiştiğinde, kodu yeniden gövde içinden objeyi yeniden inşa etmek için tekrardan çağırır.

Sonuçları kaydetmek için: **output$<outputId>**

REAKSİYONLARI ENGELLE

```
library(shiny)

ui <- fluidPage(
 textInput("a","","A")                ,
 textOutput("b")
)

server <-
function(input,output){
  output$b    <-
  renderText({
      isolate({input$a})
  })
}

shinyApp(ui, server)
```

isolate(expr)

Kod bloku çalıştırır. Sonuçların **reaktif olmayan** bir kopyasını getirir.

RASTGELE KODU TETİKLE

```
library(shiny)

ui <- fluidPage(
 textInput("a","","A")                ,
 actionButton("go","Go")
)

server <-
function(input,output){
  observeEvent(input$go,{
  print(input$a)
    })
}


shinyApp(ui, server)
```

observeEvent(eventExpr, handlerExpr, event.env, event.quoted, handler.env, handler.quoted, labe, suspended, priority, domain, autoDestroy, ignoreNULL)

İlk argümandaki reaktif değerler değiştiğinde, ikinci argümandaki kodları çalıştırır. **observe()** ile alternatiflere bakınız.

REAKSİYONLARI AYRIŞTIR

```
ui <- fluidPage(
 textInput("a","","A")                ,
 textInput("z","","Z"),
 textOutput("b"))

server <-
function(input,output){
  re <-     reactive({

paste(input$a,input$z)})
  output$b    <-    renderText({
      re()
  })
}
shinyApp(ui, server)
```

reactive(x, env, quoted, label, domain)

Bir **reaktif ekspresyon** yaratır

- bilgisayar hesaplamasını azaltmak için değerleri depolar
- başka kodlardan çağırılabilir
- iptal edildiğinde bağımlı olduğu kaynaklar için uyarı verir

Ekspresyonları fonksiyon uzantısı, mesela re(), ile çağırır

REAKSİYONLARI GECİKTİR

```
library(shiny)

ui <- fluidPage(
 textInput("a","","A")                ,
 actionButton("go","Go"),
 textOutput("b")
)

server <-
function(input,output){
  re <-     eventReactive(
 input$go,{input$a})
  output$b    <-    renderText({
      re()
  })
}

shinyApp(ui, server)
```

eventReactive(eventExpr, valueExpr, event.env, event.quoted, value.env, value.quoted, label, domain, ignoreNULL)

Reaktif değerler ilk argümanda değişip ikinci argüman geçersiz kılındığında reaktif ekspresyon kodu yaratır.

UI - Bir uygulamanın UI'si HTML belgesidir

Bu HTML'yi düzenlemek için R-Shiny fonk. kullanın.

```
fluidPage(
 textInput("a","")
)
```

HTML'ye dönüştürür

```
##   <div class="container-fluid">
## <div class="          form-group shiny-input-container                ">
##     <label for="a"></label>
##   <input id="a" type="text"
##                class="form-control" value=""/>
##    </div>
##  </div>
```

Statik HTML elemanlarını tags ile oluşturun. Tags HTML tagleri ile paralel giden ortak fonksiyonların listesidir, misal tags$a(). İsimsiz argümanlar tagın içine kaydırılacaktır; isimlendirilmiş argümanlar ise tag özelliklerine haline gelecektir.

tags$a	tags$data	tags$h6	tags$nav	tags$span
tags$abbr	tags$datalist	tags$head	tags$noscript	tags$strong
tags$address	tags$dd	tags$header	tags$object	tags$style
tags$area	tags$del	tags$hgroup	tags$ol	tags$sub
tags$article	tags$details	tags$hr	tags$optgroup	tags$summary
tags$aside	tags$dfn	tags$HTML	tags$option	tags$sup
tags$audio	tags$div	tags$i	tags$output	tags$table
tags$b	tags$dl	tags$iframe	tags$p	tags$tbody
tags$base	tags$dt	tags$img	tags$param	tags$td
tags$bdi	tags$em	tags$input	tags$pre	tags$textarea
tags$bdo	tags$embed	tags$ins	tags$progress	tags$tfoot
tags$blockquote	tags$eventsource	tags$kbd	tags$q	tags$th
tags$body	tags$fieldset	tags$keygen	tags$ruby	tags$thead
tags$br	tags$figcaption	tags$label	tags$rp	tags$time
tags$button	tags$figure	tags$legend	tags$rt	tags$title
tags$canvas	tags$footer	tags$li	tags$s	tags$tr
tags$caption	tags$form	tags$link	tags$samp	tags$track
tags$cite	tags$h1	tags$mark	tags$script	tags$u
tags$code	tags$h2	tags$map	tags$section	tags$ul
tags$col	tags$h3	tags$menu	tags$select	tags$var
tags$colgroup	tags$h4	tags$meta	tags$small	tags$video
tags$command	tags$h5	tags$meter	tags$source	tags$wbr

En yaygın taglar wrapper fonksiyonlarına sahip olanlardır. Bunların başına **tags$** eklemek zorunda değilsiniz.

```
ui <- fluidPage(
 h1("Header 1")          ,
   hr()   ,
   br()   ,
   p( strong("bold")      ),
   p( em("italic")        ),
   p( code("code")        ),
 a(href="", "link"),
   HTML("<p>Raw html</p>")
)
```


CSS dosyası eklemek için, **includeCSS()** ya da
1. Dosyayı **www** altdizinine yerleştirin
2. Alttaki kod ile bağlayın,

```
tags$head(tags$link(rel = "stylesheet",
 type = "text/css", href = "                <file name>      " ))
```

JavaScript eklemek için, **includeScript()** ya da
1. Dosyayı **www** altdizinine yerleştirin
2. Alttaki kod ile bağlayın,

```
tags$head(tags$script(src = "<file name>                    "))
```

IMAGES

Resim eklemek için
1. Dosyayı **www** altdizinine yerleştirin
2. Bu kod ile bağlayın, img(src="<file name>")

Tasarım-Düzen

Çeşitli elemanları kendi panel fonksiyon ile özellikleri olan tek bir elemanda birleştirin. Örneğin,

```
wellPanel(      dateInput("a", ""),
      submitButton()
)
```

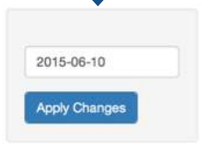

absolutePanel()	navlistPanel()
conditionalPanel()	sidebarPanel()
fixedPanel()	tabPanel()
headerPanel()	tabsetPanel()
inputPanel()	titlePanel()
mainPanel()	wellPanel()

Panelleri ve elemanları bir layout fonksiyonu ile tasarım içine yerleştirin. Elemanları layout fonk.larının argümanları olarak ekleyin.

fluidRow()

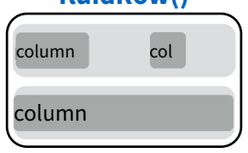


```
ui <- fluidPage(
 fluidRow(column(width = 4),
   column(width = 2,  offset = 3)),
 fluidRow(column(width = 12))
)
```

flowLayout()

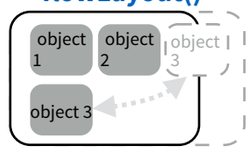


```
ui <- fluidPage(
 flowLayout( # object 1,
             # object 2,
             # object 3
 )
)
```

sidebarLayout()

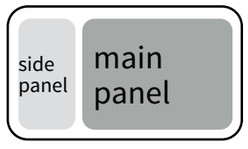


```
ui <- fluidPage(
 sidebarLayout(
   sidebarPanel(),
   mainPanel()
 )
)
```

splitLayout()

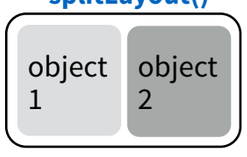


```
ui <- fluidPage(
 splitLayout( # object 1,
              # object 2
 )
)
```

verticalLayout()

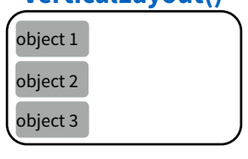


```
ui <- fluidPage(
 verticalLayout( # object 1,
                 # object 2,
                 # object 3
 )
)
```

tabPanelleri birbirinin üzerine katmanlayın ve birbirleri arasında geçiş yapın.

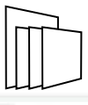

```
ui <- fluidPage( tabsetPanel(
   tabPanel("tab 1", "contents"),
   tabPanel("tab 2", "contents"),
   tabPanel("tab 3", "contents")))
```


```
ui <- fluidPage( navlistPanel(
   tabPanel("tab 1", "contents"),
   tabPanel("tab 2", "contents"),
   tabPanel("tab 3", "contents")))
```


```
ui <- navbarPage(title = "Page",
   tabPanel("tab 1", "contents"),
   tabPanel("tab 2", "contents"),
   tabPanel("tab 3", "contents"))
```


Çeviri: Metin Yazici • *yyazicimetin@gmail.com*